

INFORMATĪVAIS BIĻETENS NR. 4

2014. gada pavasaris

Projektā “MVU attīstība veselības aprūpes nozarē” (*Health4Growth*) 11 Eiropas valstu partneri apvienoja spēkus, lai uzlabotu darbības vidi vietējiem, reģionālajiem uzņēmējiem un veselības aprūpes sistēmas darbiniekiem, attīstot iesaistīto pušu sadarbību jaunu risinājumu radīšanā. Šobrīd ir pabeigts katra partnera galvenais ziņojums un apkopoti labās prakses piemēri. Šajā informatīvajā ziņu lapā stāstīts par partneru organizētajiem semināriem – ideju darbnīcām.

Vairāk informācijas: www.health4growth.eu

Projekta partneri

- Debrecenas pašvaldība
- Tomasa Mora augstskola
- IPN biznesa un ideju inkubators
- Debrecenas Universitāte
- Lēvenas pilsēta
- Inovāciju un ekonomiskās izaugsmes centrs
- Vidzemes plānošanas reģions
- Mariboras Attīstības aģentūra
- Varnas pašvaldība
- Turīnas province
- *Brainport Development NV*

Health4Growth starpposma pasākums 2013. gada oktobrī

2013. gada oktobrī Turīnas provincē norisinājās *Health4Growth* starpposma pasākums.

Konferencē „Veselības aprūpe kā teritoriālās izaugsmes dzinējspēks“ tika pārrunāti jaunākie sasniegumi *Health4Growth* projektā, kā arī veselības aprūpes un labklājības nozarē Eiropā kopumā. Galvenais speciālists Itālijas bioloģijas zinātņu klasteru un ar biotehnoloģiju saistītu mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) jomas profesors Sorentino uzsvēra: „Mūsdienās vairāk kā jebkad veselības zinātnes nozares vairs nav tikai instrumenti, bet gan uzņēmējdarbība. Tām ir jāspēj konkurēt tirgū, pārdodot savus izstrādājumus, attīstītās tehnoloģijas, vienlaikus saglabājot savu vietu zinātnes lauciņā.“

Šis starpposma pasākums bija lieliska iespēja izvērtēt ES finansējuma sniegtās iespējas inovatīviem projektiem MVU attīstībai nākamajā 2014. – 2020. gada plānošanas periodā.

Runātāji apliecināja, ka veselības aprūpes nozares uzlabošanai reģionālā un vietējā mērogā var būt divu veidu ieguvumi: I) veselības aprūpes pakalpojumu uzlabošana attiecībā uz to efektivitāti, kvalitāti, pieejamību, produktivitāti, kā arī izmaksu ziņā efektīvu uzņēmējdarbības organizāciju, kas nozīmē veiksmīgāku resursu izmantošanu, II) ekonomikas atveseļošanās, palīdzot radīt sociālo vienlīdzību nabadzīgākās iedzīvotāju grupās, veicinot nodarbinātību un palielinot prasmes un iemaņas darba tirgū reģionālā un valsts līmenī.

Konferences noslēgumā norisinājās **paneļdiskusija** par mūsdienu tendencēm veselības aprūpes nozarē Eiropā un pasaulē. To vadīja laikraksta *// Sole 24 Ore* (viens no lielākajiem uzņēmējdarbības laikrakstiem Itālijā) redaktors L. Tremolada. Diskusijā izskanēja interesanti vietējo iniciatīvu piemēri, kuru mērķis ir uzlabot veselības aprūpē iesaistīto pušu darbības vidi.

Konferencē piedalījās aptuveni 150 MVU, universitāšu un valdības pārstāvji, kuru dēļ konferences bija patiešām izdevusies.

Tematiskais darba seminārs un pētniecības vizītes Turīnā

Pagājušā gada 23. oktobrī Turīnā (Itālijā) norisinājās darba seminārs ar nosaukumu „**Veselības aprūpes nozares izaugsme: labā prakse Eiropā**“.

Šī notikuma ietvaros tika apmeklētas arī vairākas ietekmīgas iestādes vietējā mērogā — Turīnas Universitātes Molekulārās biotehnoloģijas centrs un 213T inkubators (23. oktobrī), kā arī biotehnoloģijas parks *Bioindustry Park Silvano Fumero SpA* (25. oktobrī), kas ir dzīvības zinātnēm veltīts zinātnes parks un organizācija, kas pārvalda vietējo veselības aprūpes klasteri.

Tematiskajā darba seminārā galvenais uzsvars tika likts uz labās prakses piemēriem. Galvenokārt izvēlēti piemēri, kuru mērķis ir **veicināt rūpniecības un universitāšu sadarbību, sekmējot tehnoloģiju pānesi**. Ņemot vērā vietēja mēroga vajadzības, diskusijā varēja iesaistīties arī vietējie komersanti, bet vēl citi uzņēmumi (piemēram, *Sorin Group*) tika pārstāvēti auditorijā. Darba seminārā dominēja **trīs galvenie temati**, kurus pārstāvēja dažādas ekspertu komandas: **cilvēkresursu kapitāls** (runātāji no *Slimmer Leven 2020* kooperatīva, *Detector Srl*, Lēvenas Katoļu universitātes Pētniecības un izstrādes centra, *Leuven Inc* un *DSP Valley*, **tiesiskais regulējums** (*Flanders' Care* un *Licalab*, *TwoCare Srl*) un **finanses** (*UD Genomed Ltd*, *TEVA Pharma* ārstata fakultāte).

Visbūtiskākais seminārā gūtais secinājums ir nepieciešamība sekmēt universitāšu un rūpniecības uzņēmumu sadarbību, paplašinot abpusējas mijiedarbības un zināšanu apmaiņas iespējas un to kvalitāti.

Pieredzes apmaiņas vizītes

Pirmā vizīte norisinājās Turīnas Universitātes Molekulārās biotehnoloģijas centrā, tās ietvaros tika apmeklētas cilvēku ģenētikas fonda *HUGEF* laboratorijas, *Zebrafish* laboratorijas un Turīnas Universitātes 2i3T inkubators.

Beidzot tika apmeklētas arī 2i3T telpas. 2i3T pārvalda biznesa inkubatora un tehnoloģiju pārneses procesus Turīnas Universitātē. Tā galvenais mērķis ir komercializēt akadēmiskās pētniecības rezultātus, **radot, sekmējot un atbalstot jaunus, zināšanu ietilpīgus uzņēmējus.** Tieši izpēte ir veicinājusi idejas, kas uzlabo tehnoloģiju pārneses procesus.

25. oktobrī visiem ieinteresētajiem projekta *Health4Growth* partneriem bija iespēja apmeklēt biotehnoloģijas parku ***Bioindustry Park Silvano Fumero SpA.***

Izmantojot ***ABLE*** iniciatīvu, šis parks labas laboratorijas prakses ietvaros piedāvā zinātnes pakalpojumus biotehnoloģijas, medicīnas tehnoloģijas, farmācijas un diagnostikas uzņēmumiem.

FORLab laboratorijā tiek piedāvāti sintēzes pakalpojumi. Tajā pašā laikā biotehnoloģijas parks ir mūsdienīgs zinātnes parks, kurā darbojas uzņēmumi, kuri piedāvā laboratorijas un telpas pilotprojektiem, kā arī atbalsta jaunus uzņēmējus, piedāvājot inkubācijas pakalpojumus. Tāpat tas koordinē arī reģionāla līmeņa veselības aprūpes nozares klasteri *bioPmed* (Pjemontas reģionā Itālijas ziemeļrietumos), kuru pārstāv vietējie uzņēmumi, pētniecības un attīstības centri un universitātes, kas darbojas šajā nozarē.

Vēl tika apmeklētas arī Pirmsklīniskās attēlveidošanas izcilības centra CEIP telpas.

***Health4Growth* meistarklase Koimbrā 2013. gada decembrī**

Health4Growth meistarklase norisinājās 2013. gada 11. decembrī *IPN* institūtā Koimbrā, Portugālē. *IPN* jeb *Instituto Pedro Nunes* lepojas ar 17 gadu inkubācijas pieredzi. Laika posmā no 1996. gada līdz 2012. gadam institūts ir palīdzējis 200 uzņēmumiem un radījis 1800 tiešo darba vietu. Pateicoties šiem iespaidīgajiem rezultātiem, institūts ieguvis starptautisku atzinību un starptautiska mēroga konkurencē saņēmis balvu kā „Labākais zinātnes inkubators“.

Intervija ar Dr. Zoltu Nadhazi, Debrecena, Ungārija

Iepazīstiniet ar sevi *Health4Growth* ziņu lapas lasītājus!

Mans vārds ir Zolts, kopš 2008. gada esmu Debrecenas Universitātes Medicīnas un veselības zinātnes centra vadītājs Tiesību zinātņu un cilvēkresursu fakultātē. Man ir zinātniskais grāds tiesību zinātnēs darba tiesību jomā, kā arī es specializējos veselības aprūpes vadībā. Papildus savam ieņemamajam amatam es strādāju arī Debrecenas Universitātes Veselības sistēmu vadības un veselības aprūpes kvalitātes vadības fakultātē.

Šobrīd es pasniedzu lekcijas, kā arī veicu pats savu pētījumu. Iepriekš mana pētniecības joma bija alternatīva strīdu izšķiršana (ASI), kas koncentrējas uz darba devēju un darbinieku samierināšanu. Vienu semestri ASV studēju dažādas ASI metodes, taču līdz ar manu jauno amatu kopš 2008. gada ir mainījusies arī mana pētniecības joma. Tagad mēs ar komandu pievēršamies atbildībai par zaudējumiem veselības aprūpes jomā, tās analīzei un problēmu risināšanai. Šī joma ir cieši saistīta arī ar ASI. Izpētes rezultātā nesen tika radīts arī jauns amats — klīnisko strīdu starpnieks. Šāds amats nav nekur citur Centrāleiropā, izņemot Debrecenu.

Kā jūs iesaistījāties *Health4Growth* projektā? Kādi bija pirmie iespaidi?

2013. gada decembrī es saņēmu uzaicinājumu prezentēt labās prakses piemērus Koimbrā, Portugālē. Pirms šīs konferences mums bija dažas diskusijas ar partneriem Ungārijā, kuri mani iepazīstināja ar līdz šim projektā paveikto. Konference izvērtās par auglīgu diskusiju, kas palīdzēja cilvēkresursu kapitāla ekspertu grupas darbā. Es uzskatu, ka šis projekts ir unikāls veids, kā veicināt viedokļu apmaiņu starp reģioniem, kuri savā starpā līdz šim nav konkurējuši. Mums reti ir iespēja redzēt labās prakses piemērus, kamēr partneri nav iepazīstinājuši ar sevi un mums nav bijusi iespēja apciemot viņus tikai tādēļ, lai gūtu dziļāku ieskatu. Tikai šādā veidā ir iespējams nodrošināt tik svarīgo labās prakses pārnesi.

Vai jūs varat īsumā pastāstīt par savu prezentāciju?

Labprāt. Vai jūs esat kādreiz domājuši par to, kādēļ Ungārijā un visā reģionā ir ievērojamas cilvēkresursu problēmas veselības aprūpes jomā? Mums ir labi veidota veselības aprūpes sistēma ar labi izglītotiem speciālistiem, kuru izglītība tiek atzīta arī citās valstīs. Pēdējā veselības aprūpes darbinieku migrācijas pētījumā tika atklāts, ka katru mēnesi valsti pamet aptuveni 200 veselības aprūpē strādājošo (aptuveni 100 ārsti, 50 medmāsas un 50 citi darbinieki)! Iedzīvotāju novecošanās un uzlabojumi medicīnā palielina arī medicīnas aprūpes pieprasījumu, tātad palielinās arī nepieciešamība pēc kvalificēta darbaspēka veselības aprūpes jomā. Risinājumam ir jābūt individuālai cilvēkresursu vadībai veselības aprūpes nozarē! Mēs esam noteikuši trīs galvenos elementus:

- 1) izmaksu ziņā efektīva finansiāla un nefinansiāla motivācija,
- 2) pienācīgi darba apstākļi,
- 3) sadarbība aprūpes jomā.

Pirmais punkts ietver dalību ES projektu konkursos, uz kopīgām interesēm balstītas sistēmas izveidi, dažādas starptautiskas stipendijas ārstiem, speciālistiem un medmāsām, kā arī prēmiju sistēmas izveidi. Otrais elements ietver ne tikai infrastruktūru, bet arī karjeras plānošanu. Tas nozīmē, ka darba devējs nodibina personisku kontaktu, motivē darbinieku un izveido karjeras izaugsmes plānu četriem gadiem. Šajā elementā ietilpst arī tiesisks apaļais galds, vadītāju valde, eksperti, kā arī juristi, kuri pieņem labākos lēmumus. Trešais elements ir sadarbība aprūpes jomā. Mēs vēlamies padarīt veselības aprūpes sistēmu par koordinētu sadarbības sistēmu, lai nodrošinātu pacientu aprūpi, kuras pamatā ir komandas darbs. Komandā ietilpst vairāki cilvēki — ārsti, medmāsas, farmaceits, psihologs, dietologs, varbūt arī kāds, kurš ir atbildīgs par operāciju plānu, vai pat finanšu konsultants. Veselības aprūpes nākotne ir **gudras komandas**, un vislabāk būtu, ja tajās būtu arī paši pacienti.

Tematiskie darba semināri

Pēdējo mēnešu laikā *Health4Growth* partneri ir organizējuši vairākus tematiskos seminārus. Vairāk par tiem iespējams izlasīt tālāk!

Vidzemes plānošanas reģiona tematiskais seminārs Latvijā

Pagājušā gada oktobrī Vidzemes plānošanas reģions organizēja tematisko semināru „Reģionālā specializācija, sadarbība un komercializācija veselības sektora attīstībai”. Trīs galvenie virzieni seminārā bija sadarbība, specializācija un komercializācija veselības aprūpes nozarē. Tajā tika apspriesta klasteru izveides un veselības aprūpes pakalpojumu attīstības labā prakse Latvijā. Tāpat tika apskatīta arī citu Eiropas reģionu — Debrecenas (Ungārija) un Emīlijas-Romanjas (Itālija) — veiksmīgā pieredze. Tematiskais darba seminārs sākās ar ekspertu prezentācijām par šo tēmu. Pēc tam dalībnieki sadalījās grupās un apsprieda labākos risinājumus, kā attīstīt uzņēmējdarbību veselības aprūpes nozarē un uzlabot iespējas šī pieredzes pārņemt vietējā līmenī.

Vidzemes plānošanas reģiona specializācija ir veselīga un augstvērtīga pārtika un inovatīva tās ražošana. Mērķis ir aizņemt tirgus nišu, kurā tiek piedāvāta kvalitatīva pārtika ar augstu pievienoto vērtību. Lai sasniegtu šo mērķi, kopš 2010. gada darbojas Vidzemes augstvērtīgas un veselīgas pārtikas klasteris. Veselīgas pārtikas ražošana iespējama tādēļ, ka klasteris veicina uzņēmēju, pašvaldības iestāžu un pētniecības institūtu sadarbību. Šis ir lielisks labās prakses piemērs, kurā darbojas veselīgas pārtikas ražošanas apakšnozares dalībnieki.

Pēc semināra teorētiskās daļas dalībnieki sadalījās divās atsevišķās sesijās. Vienā no tiem galvenā tēma bija klasteru attīstība, bet otrā — veselības aprūpes pakalpojumu komercializācija. Abu grupu uzdevums bija noteikt izplatītākās problēmas, ar ko nākas saskarties nozares dalībniekiem, kā arī rast tām risinājumus. Pēc diskusijām pārtikas klasteru attīstības grupa nonāca pie secinājuma, ka uzņēmējdarbību veselības aprūpes nozarē ievērojami sarežģīt noteikti ierobežojumi un kontrole. Lai sekmētu veselīgas pārtikas tirgus izaugsmi, ir svarīgi stāstīt sabiedrībai un jo īpaši bērniem, ka arī veselīgas lietas var būt garšīgas. Vēl viena atklātā problēma ir uzņēmēju sadarbības trūkums, kas neļauj nonākt līdz mērķtirgum tik efektīvi. Tāpat tika pieminēts arī radošuma un drosmes trūkums, izstrādājot jaunas produktu idejas.

Grupa, kura apsprieda veselības aprūpes pakalpojumu komercializāciju, nonāca pie secinājuma, ka nozarei ir liels potenciāls, taču, lai sekmētu veselības aprūpes tūrisma, ir jāsadarbojas ar pārtikas klasteri un citām iestādēm, kas ļautu uzlabot pakalpojumu kvalitāti. Visbiežāk pieminētā problēma bija augsti kvalificēta personāla trūkums un nepieciešamība pilnveidot zināšanas jau esošajiem darbiniekiem. Tas nepieciešams, lai paaugstinātu kvalifikāciju un piesaistītu labākos nozares speciālistus ar mērķi piedāvāt visā pasaulē konkurētspējīgus pakalpojumus.

Semināra dalībnieki ieguva noderīgu informāciju un aktīvi iesaistījās diskusijās. Vidzemes plānošanas reģions smēlās daudz jaunas idejas un guva ieskatu nepieciešamajos uzlabojumos nozarē un nozares politikā.

Projekta vadītāja Lelde Ābele: *„Paldies visiem, kas piedalījās seminārā. Lai arī Latvijas auditorijai šī tēma ir vēl neiepazīta un sveša, diskusiju rezultāti pierāda, ka mēs esam uz pareizā ceļa.“*

Forli — atvērta inovācijas pārtikas ražošanas nozarē

Inovāciju un ekonomiskās izaugsmes centrs CISE — *Health4Growth* partneris Itālijā — atbalsta informācijas apmaiņu, ideju ģenerēšanu un padziļinātu analīzi vietējo pārtikas nozares dalībnieku vidū. Pārtikas rūpniecība ir būtiska veselības aprūpes blakusnozare. Par to liecina vietējo lauksaimnieku ilgstoša sadarbība ar praktiskās medicīnas pētniekiem uztura, probiotiku un veselīgas pārtikas jomā, kā arī fakts, ka pārtika, kas iegūta no vietējiem un sezonāliem produktiem var uzlabot veselību un novērst dažādas saslimšanas. Emīlijas-Romanjas reģions, kur atrodas CISE, to ir noteicis par vienu no savām galvenajām viedajām specializācijām, jo ekonomisku vērtību tai piešķir daudzpusīgo vērtību kopums.

11. aprīlī vietējie nozares pārstāvji piedalījās seminārā „Pētot zināšanu robežas — pārtika“, kuru vadīja Perudžas Universitātes pārtikas speciālists Flaminia Ventura.

Tematiskais seminārs un pētniecības vizīte Forli (Itālijā)

3. oktobrī Forli-Čezēnas Tirdzniecības kameras Inovāciju un ekonomiskās izaugsmes centrs CISE organizēja *Health4Growth* tematisko semināru. Vietējā mērogā veselības aprūpes nozarei jāattīstās tieši tūrisma un pārtikas ražošanas jomā. Šī izpratne un tradicionālā „veselības aprūpe“ ir savā starpā saistītas. Pirmkārt, liela daļa cilvēku apzinās, ka tradicionālā pārtikas kultūra, kas balstīta uz vietējiem un sezonāliem produktiem, var uzlabot veselību un veicināt slimību profilaksi. Otrkārt, vietējie lauksaimnieki ilgstoši sadarbojas ar praktiskās medicīnas pētniekiem uztura, probiotiku un veselīgas pārtikas jomā.

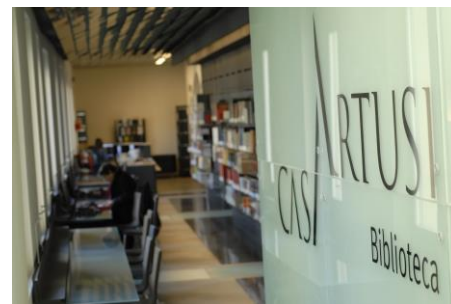
Pārtikas ražošanai ir liela nozīmē ekonomikā arī Emīlijas-Romanjas reģionā, kurā atrodas CISE, kā arī Eiropā kopumā, jo tās vērtību ķēdē ir iesaistītas daudzas, sarežģītas jomas, tostarp lauksaimniecība, pētniecība, pārtikas rūpniecība, sadale un tirgvedības pakalpojumi. Tas nozīmē, ka lauksaimniecības pārtikas ražošana ir spēcīga nozare, kurā nepieciešams ieguldīt, lai palielinātu konkurētspēju. Šī iemesla dēļ reģiona pašvaldība ir noteikusi to par vienu no savām galvenajām viedās specializācijas jomām.

Ņemot vērā šos apsvērumus, semināra tēma bija „Viedā pārtika S3“ (*Smart Food S3*). Šis nosaukums sevī ietver informētības palielināšanu sistēmas elementu sasaistes jomā, uzsvāru liekot uz pētniecības un izstrādes nozīmi pārtikas un veselības aprūpes nozarē, kā arī vietējās identitātes ietveršanu pārtikas jomas viedajā specializācijā.

Semināra ietvaros tika organizēta arī vizīte uz vietējo labās prakses centru *Casa Artusi*. *Casa Artusi* lieliski atbilst nosaukumam „Viedā pārtika S3“, jo tas ir arī kultūras centrs (tajā ir bibliotēka, restorāns, vīna pagrabs, muzejs un vieta pasākumu organizēšanai). Centrs galvenokārt nodarbojas ar:

- specializētu zināšanu pārnesi vietējās pārtikas nozares jomā apmācību un semināru veidā;
- vietējo tradīciju popularizēšanu, organizējot kultūras pasākumus;
- ikgadējā ekskluzīvās pārtikas gadatirgus organizēšanu.

Casa Artusi darbība, piesaistot tūristus un pārveidojot teritoriju par plaši pazīstamu pārtikas, kultūras un atpūtas centru, ļauj palielināt pārtikas nozares ekonomisko vērtību. Turklāt, atbalstot tradicionālās gatavošanas kultūru ar vietējiem un sezonāliem produktiem, tas arī popularizē veselīgāku un pārdomātāku dzīvesveidu.

Tematiskais seminārs un pētniecības vizīte Lēvenā

„Inkubatori un klasteri: starptautiskā pieredze”

Konferences laikā izskanēja Lēvenas Katoļu universitātes Pētniecības un izstrādes centra pētnieka Dr. Mārtina Hinoula paustā ideja, kurā tiek uzsvērta cieša nozares dalībnieku, universitātes un sabiedrības sadarbība vairākos līmeņos, kā arī inkubatoru un klasteru nozīme. Lēvenā šādu ideju īsteno vairāki dalībnieki, tostarp Lēvenas Pētniecības un izstrādes centrs, apvienība *Leuven.Inc*, pētniecības parki, kā arī nanotehnoloģijas un dzīvības zinātņu klasteri, kas ļāvuši izveidot ilgtspējīgu un augsti attīstītu teritoriju. Lielākie klasteri darbojas nanotehnoloģijas un dzīvības zinātņu jomās, taču Lēvena ir arī viena no saistošākajām vietām privātajiem dalībniekiem, kā arī svarīgs sākuma punkts pētniecībai.

Pēc Dr. Hinoula uzstāšanās sekoja Alberto Baldi prezentācija par biotehnoloģijas parku, kas ir viens no labākajiem dzīvības zinātņu klasteriem Itālijas un Eiropas mērogā. Pēc tam tika prezentēts Portugāles biotehnoloģiju zinātņu parks *Biocant* Koimbrā, kas sadarbojas ar slimnīcām un veselības aprūpes nozares dalībniekiem. Pēdējā bija AGIT pārstāvja Ralfa Mejera prezentācija, kurā tika uzsvērta Lēvenas Pētniecības un izstrādes centra nozīme starptautiskajā sadarbībā (Nīderlande, Vācija un Beļģija).

Semināra pirmajā daļā bija iespējams diskutēt par to, ka ilgtspējīgas un pārdomātas ekonomikas un tehnoloģiju uzņēmumu (jo īpaši MVU) izveidē vienota dalībnieku sistēma (tā sauktā „trīskāršā spirāle”) var veicināt zināšanu radīšanu, kas piesaista jaunas iespējas. Tieši Flandrijas valdības īstenotajā modelī ir iekļauts finansiālais atbalsts (inovācijas kuponi) dažādās jomās, sākot no informācijas un pakalpojumu apmaiņas un uzņēmējdarbības izveides līdz pat starptautisku inovācijas projektu īstenošanai. Šādā veidā, balstoties uz jaunām uzņēmējdarbības iniciatīvām, bija iespējams gūt jaunas un inovatīvas idejas.

Otrajā daļā tika prezentēti vairāki labās prakses piemēri:

- **CD3:** Zāļu izstrādes un atklājumu centrs ir investīciju fonds un tehnoloģiju pārneses platforma, kuras mērķis ir veicināt inovatīvu medikamentu radīšanu un izstrādi dažādu slimību ārstēšanai sadarbībā ar fondu *24 Meuro*;
- **Lēvenas Pētniecības un izstrādes centrs:** 70 dažādu nozaru speciālistu komanda, kas nodrošina universitātes pētījumu rezultātu tālāku izmantošanu;
- **Apvienība Leuven Inc.:** uzņēmējdarbībā iesaistītu pētnieku, inovatīvu komersantu un uzņēmumu tīkls, kas veido sadarbības platformu;
- **DSP Valley:** izcilības klasteris viedo sistēmu, tostarp „Viedās veselības” (Smart Health), jomā;
- **Cera Award:** uz sabiedrības labumu orientētu tehnoloģisku projektu īstenošanā.

Mācību vizīte „Vīzijas, ekskursija un liecības, Lēvena“

Mācību vizīte bija interesanta pieredze, kuras laikā apgūtas jaunākās tehnoloģijas stresa rādītāju noteikšanā (no EKG, elpošanas, ādas temperatūras u.c. līdz EEG svārstību uzraudzībai ar mīkstajiem elektrodiem, kas pieejami ikdienas kontrolē, kā arī no reālā stresa uzraudzības līdz stresa paredzēšanai, kas saistīta ar personiskās dzīves rādītāju noteikšanu), izmantojot pie ādas piestiprināmus elektrodus.

Partneri devās arī uz mikroelektronikas centru **IMEC**, kura progresīvās tehnoloģijas galvenokārt tiek izmantotas nanoelektronikā. Tur tika prezentēta plaša patēriņa preces (piemēram, mobilie tālruņi) savietojamu pārbaudes (asiņu, siekalu, urīna) iekārtu tehniskā koncepcija. Šīs ierīces spēj noteikt DNS/proteīnu marķierus un atklāt vielmaiņas problēmas.

Centra rīcībā ir svarīgākās tehnoloģijas, lai samazinātu sarežģītus biorekatorus, kas ir noderīgi zāļu efektivitātes un to blakusparādību noteikšanā. IMEC centram ir sava specializācija, un pašlaik institūtam ir divi sterili kabineti, kuros tiek izstrādāti mikročipi, kurus iespējams savienot ar bojātiem nervu galiem. Atrodies tur, nūdien bija tāda sajūta kā skatoties nākotnē!!!

Pēc tam tika apmeklēts Gasthuisbergas slimnīcas komplekss. Gasthuisbergas mūsdienīgā infrastruktūra ir lieliska vide augsto tehnoloģiju medicīnai. Šī institūta koncepcija ir revolucionāra — pats komplekss ir veidots, pielāgojot to funkcijām, kuras tam jāveic, nevis otrādi, tādējādi tajā bez problēmām iespējams apvienot visdažādākās medicīnas un neatliekamās palīdzības jomas.

Tematiskais darba seminārs Mariborā „Veselības aprūpes nozares stiprināšana reģionālā līmenī“

2013. gada 20. novembrī Mariboras Attīstības aģentūra organizēja tematisko semināru „Veselības aprūpes nozares stiprināšana reģionālā līmenī“ un labās prakses vizīti uz biznesa inkubatoru *Venture Factory*, kas saistīts ar Podravjes reģionālās attīstības plāna izstrādi 2014.–2020. gadam.

Seminārs bija veidots divās daļās. Pirmajā daļā apskatīta ārvalstu un Slovēnijas pieredze veselības aprūpes nozares stiprināšanā, izmantojot četrkāršās spirāles modeli. Otrajā daļā Podravjes reģiona pārstāvji strādāja pie ārvalstu prakses pielāgošanas reģionālajam līmenim, lai sagatavotos lielākiem reģionāla mēroga projektiem veselības aprūpes/sociālo pakalpojumu nozarē.

Semināra pirmajā daļā tika prezentēti pieci ārvalstu un Slovēnijas labās prakses piemēri veselības aprūpes nozares stiprināšanā, izmantojot četrkāršās spirāles modeli. Četrkāršās spirāles modelī ietilpst ne tikai trīskāršās spirāles elementi (valdība – universitāte – rūpniecība), bet arī sabiedriskā telpa (dažkārt dēvēta arī par sabiedrību) (Rieu, 2011). Sabiedriskā telpa, kuras dēļ ir izveidota ceturta spirāle, aktualizē jautājumu par sabiedrības vajadzību noteikšanu un to, kā ar ceturta spirāles ietvaros izstrādātiem jaunajiem produktiem iekarot tirgu.

Tematiskā semināra otrajā daļā, kuras nosaukums bija „Četrkāršās spirāles pieeja daudzgadu finanšu plānā 2014.–2020. gadam“, vietējie un reģionālie dalībnieki kopā izstrādāja reģionāla līmeņa projektus veselības aprūpes/sociālo pakalpojumu jomā.

Tematiskā semināra noslēgumā norisinājās mācību vizīte Mariboras Universitātes biznesa inkubatora *Venture Factory*, kura mērķis ir realizēt Mariboras Universitātes studentu, profesoru, akadēmisko pētnieku un absolventu kluba biedru idejas. Tika apmeklēti šādi *Venture Factory* inkubētie MVU:

- *Drugj Vid d.o.o. (Equal Eyes)*,
- *3DMED d.o.o.*

Var sacīt, ka ir daudz priekšnosacījumu, lai Podravje 2020. gadā iegūtu statusu kā reģions „aktīvām un veselīgām vecumdienām“, taču joprojām trūkst vienprātības par to, ka veselība ir vairāku atsevišķu nozaru kopums, kā arī daļa no reģiona viedās specializācijas. Šī iemesla dēļ galvenie aktīvu un veselīgu vecumdienu projekti (kurus izstrādā Mariboras Universitāte) ir veidoti kā daļa no ekonomiskās izaugsmes, savukārt sabiedrības veselība ietilpst kategorijā „veselības aprūpes sistēma un sociālās lietas“.

Ar *Health4Growth* projektu Mariboras Attīstības aģentūra cenšas sekmēt Podravjes reģiona attīstību, jo īpaši nozarē iesaistīto personu sadarbību, lai tādējādi vairotu izpratni par veselības aprūpes nozari un tās saistību ar reģiona izaugsmi.

Tīmekļa vietne un kontaktinformācija: www.health4growth.eu

Par *Health4Growth* atbildīgā iestāde:

Tomasa Mora augstskola, Beļģija - Kelly.Verheyen@thomasmore.be

